

CATALUNYA RELIGIÓ

VERSIO EN PAPER | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 16 DE NOVEMBRE DEL 2018 | Número 16

PÀG. 3 | ELOI ARAN
Remasteritzant

PÀG. 5 | JORDI LÓPEZ CAMPS
Lluís Duch

PÀG. 11 | LITÚRGIA
Missa Dominical, un fenomen eclesial

PÀG. 12 | BEATIFICACIONS
Màrtirs amb "la lògica del gra de blat"

PÀG. 14 | FERNANDO RUIZ
"Els mercedaris som un orde de frontera"

PÀG. 16 | CAPELLANS CATALANS
Demanen la implicació de l'Església espanyola per trobar "solucions justes"

PÀG. 19 | LLUÍS DUCH
Mor un dels grans intel·lectuals que ha donat Montserrat

PÀG. 21 | JOAN BUSQUETS
Mor l'exdegà de la Facultat de Teologia de Catalunya

Domènec Valls: "A tots els llocs on vas pots fer la missió salesiana" | PÀG. 7

PÒRTIC

Un capellà diocesà i un monjo de perfils ben diferents. Mossèn Joan Busquets i el pare Lluís Duch ens han deixat aquests dies. Hi perdem molt. I perdem també una cosa que tenien en comú. Ser reconeguts en el seu món professional -la història o l'antropologia- amb el que mostraven que el rigor i la llibertat de creació no estan renyits amb una profunda creença. Descansin en pau.

SUMARI **3** Panoràmica

Remasteritzant, per Eloi Aran
Lluís Duch per Jordi López Camps

7-24 Actualitat

Domènec Valls: "A tots els llocs on vas pots fer la missió salesiana"

Missa Dominical, un fenomen eclesial

Màrtirs amb "la lògica del gra de blat" a la Sagrada Família

Fernando Ruiz: "Els mercedaris som un orde de frontera"

Capellans catalans demanen la implicació de l'Església espanyola

Mor Lluís Duch, un dels grans intel·lectuals que ha donat Montserrat

Mor Joan Busquets, exdegà de la Facultat de Teologia de Catalunya

25 Recull de premsa

L'arqueta de Banyoles - silenci còmplice - colònies educatives

26 Agenda

Documental dels caputxins - Laudato si - Política i esperança

27 La setmana a les xarxes

Remasteritzant

Per Eloi Aran
a *Betel. Arquitectura, Art i Religió*

Aquesta setmana he defensat la tesina del Màster en Història i Patrimoni Cultural de l'Església, de la Facultat Antoni Gaudí (presentació [aquí](#)). Crec que he estat el primer alumne de l'edició en presentar-ho dels aproximadament 12 alumnes que vàrem començar-lo farà ja tres cursos, properament n'hi haurà dos més. Tanmateix, podríem dir que sóc ja una persona re-masteritzada (aquest ja és el segon, després del màster per ser professor de secundària), com tantes altres que tenen sempre activa la "maquineta de fer crèdits".

Per altra banda, "Remasteritzar" és un neologisme que significa millorar el so o la imatge d'un màster o obra original. Penso que el treball que he presentat, la reforma

de l'església escolar del Col·legi Lestonnac de Barcelona, podria presentar-se ben bé com una obra de remasterització. Hi ha fets que apuntalarien aquesta idea doncs, per exemple, no és una intervenció merament restauracionista, tot i que hi ha hagut feines de restauració; tampoc és una obra nova que negui l'anterior, malgrat la intervenció és clarament innovadora en l'àmbit pastoral; ni un remuntatge a partir de peces anteriors, encara que hi ha hagut referències anteriors molt clares (Església de Saint-Ignace de París, Reforma de l'església parroquial de Santa Madrona del Poble-Sec, etc).

De la defensa del treball, els membres del jurat han destacat la singularitat d'un tre-

ball que es basa en una obra feta i la complementarietat entre l'àmbit teològic, l'arquitectura i el pedagògic. Sí, és ben cert que aquest treball és força testimonial. No podria ser d'altra manera en una obra de "Km0". Si hagués dilatat la data de lliurament possiblement haurien aparegut més projectes pedagògics o d'implementació concreta d'activitats en l'espai, com

ara usar-lo com un lloc de diàleg entre l'art contemporani, l'acció escolar i la pastoral.

Resta ara escatir de què haurà servit o quines portes pot obrir aquest màster més enllà del propi gaudi i reflexió personal. Considero que aquest punt és important perquè, aleshores, es podrà donar validesa fàctica a aquests nous estudis de la Facul-

tat Antoni Gaudí. D'entrada ja hi ha empaülada una visita dels estudiants del grau en l'assignatura d'Arquitectura Cristiana. El millor, però, seria continuar la tasca de "re-masterització dels espais"; seguir atent a la música de fons que demana la comunitat cristiana pels seus espais avui dia.

ELOI ARAN | [LLEGIR AL WEB](#)

Lluís Duch

Per Jordi López Camps
a *Vita Moleskine*

Avui ha estat enterrat al monestir de santa Maria de Montserrat el monjo prevere Lluís Duch. Feia anys que el coneixia i seguia amb molt interès la seva producció intel·lectual. El dia ha començat amb la aquella boira del Llobregat que aïlla visualment el monestir del seu entorn. Mentre les agulles de l'amfiteatre montserratí s'enfilaven cap un lluminós cel de tardor, les campanes ens convocaven a la basílica amb el repetitiu toc a morts. Mentre esperava l'inici de la cerimònia he evocat novament els meus records d'en Lluís. La primer imatge, tot i que pot tenir alguna imprecisió, és una petita crònica en la revista de la Delegació Diocesana de l'Escoltisme (DDE) explicant que un jove escolta entrava al monestir de santa Maria de Montserrat per fer-se mon-

jo. Una foto d'en Lluís al damunt d'una Vespa il·lustrava la notícia.

Després, quan el meu camí vital em feu freqüentar el monestir, vaig poder xerrar més profundament amb en Lluís. El seu vast i clarivident pensament aportava un perspectiva original als problemes que m'inquietaven. La seva mirada lúcida desgranava els problemes de la societat contemporània i, a partir de la seva anàlisi, em proposava contínuament camins a explorar per poder avançar. Recordo un cop que, davant la meva insistència de la pèrdua de valors de les nostres societats, em matisà dient-me que el problema era la sobreabundància de valors. En Lluís era una savi sagaç, astut i reservat. Si en alguns

moments era retret, en altres era enormement generós compartint el seus sabers. En diverses ocasions vaig convidar-lo com a ponent en algunes jornades de reflexió i les seves aportacions foren magistrals perquè ens ajudaren a pensar.

La figura il·lustrada d'en Lluís, més de 50 llibres i 300 articles, ens ha dit l'abat Josep Maria Soler en l'homilia de les exèquies, és una bona mostra del vigor intel·lectual que

la comunitat benedictina ha sabut conrear durant anys. Quan la fossa ha engolit definitivament el seu cos, a mesura que els seus companys de comunitat anaven tirant la terra, he experimentat la sensació de que el nostre poble havia perdut a un pensador lúcid i humil, i que el trobarem a faltar perquè el necessitarem per entendre no estem. Algunes persones trobarem a faltar la figura d'en Lluís en aquesta hora tardoral. Els aurons del cementiri montser-

ratí, amb el seu canvi de color, afavorien la darrera pregària de comiat per en Lluís. Però, ell seguirà viu entre nosaltres gràcies al seu pensament recollit en la vasta obra, escrita i oral. En un moment d'idees ràpides, haurem de reivindicar la vigència del saber pausat i sòlid d'en Lluís Duch.

JORDI LÓPEZ CAMPS | [LLEGIR AL WEB](#)

Domènec Valls: "A tots els llocs on vas pots fer la missió salesiana"

El cim més alt de la serra de Collserola a Barcelona és el Tibidabo. Conegut per moltes famílies gràcies al parc d'atraccions familiar que porta el mateix nom que la muntanya, però també per ser l'indret on fa més d'un segle es va erigir el Temple Expiatori del Sagrat Cor. Fins allà dalt ens hem enfilat per parlar amb el salesià Domènec Valls,

un altre dels testimonis de la 'Sèrie dels ex'. Un exemple més de religiosos i religioses que sempre estan disponibles.

Ha plogut a Barcelona durant tota la nit i comença a bufar un vent fort quan arribem a la plaça del santuari del Tibidabo. El parc d'atraccions encara no és obert però ja hi

ha alguns turistes que fan fotografies de les vistes de la ciutat. El santuari del Sagrat Cor, imponent, ja té les portes de l'església obertes. Dins el temple ens trobem un corredor, amb bambes i malles, que ha pujat des de la ciutat i fins al cim i ha entrat a pregar una estona. Entre cartells de campanyes eclesials, algunes imatges del papa Francesc i les tradicionals espelmes dels santuaris catòlics, trobem el cartell que ens indica la direcció per pujar fins a les terrasses amb l'ascensor. Al taulell de recepció de visitants trobem ja en Domènec, donant algunes indicacions i informant-se d'algunes qüestions del dia. Ens acull explicant-nos que aquesta nit ha dormit poc, "m'ha tocat a mi el torn de nit", afirma entre bromes, "vaig acompanyar al grup que prega a les nits al santuari i anava a dormir a quarts de dues de la matinada".

Vocació d'estar amb els joves més vulnerables

En Domènec Valls és el director de la comunitat salesiana del Tibidabo. Hi va arribar al setembre del 2016. Amb només quinze anys, sortint del Camp Nou amb els seus amics, se li va passar pel cap la idea de ser religiós. "I tu, de què vas per la vida?",

explica que es va preguntar dins seu en aquell moment. Aquella idea incipient va reposar uns anys fins que als vint-i-cinc fa els seus vots perpetus com a religiós salesià. El destinen primer a Sentmenat, durant un any, acompanyant els novicis de la congregació, i d'allà es traslladen tots fins a Terrassa, on el Domènec s'implica a l'escola, al centre juvenil i als grups de fe i els "grups humans".

"A Terrassa vaig descobrir molt el que eren els nois del carrer, al barri de la Maurina". Un barri, aleshores complex i difícil, on els salesians refan un centre juvenil que estava parat. "Una època bonica, allà em vaig ordenar de capellà i allà vaig refermar la meva vocació d'estar amb els joves i els més vulnerables". També és a Terrassa on en Domènec duu a terme el concepte salesià d'educar evangelitzant i evangelitzar educant, "acompanyar els processos personals però també mirar d'oferir possibilitats de trobada amb Jesús".

Després de tres anys a Terrassa el destinen a l'escola de Sant Vicenç dels Horts, a fer de director de la comunitat i de director de l'escola, amb tan sols trenta anys, l'any 1978. "Va ser una època molt bonica tam-

bé. A l'escola venien nois de tots els voltants però hi havia força nois que acabaven vuitè sense poder fer batxillerat ni altres, nois que havien fracassat".

Obrint noves presències

La FP de l'època, recorda, "no tenia la valoració que té ara però feia descobrir a aquells nois que servien per alguna cosa". Allà també hi havia un centre juvenil amb molta empenta, hi havia les salesianes al costat, i **Teresa Losada** treballava també al barri. Després de sis anys, a Sant Vicenç l'envien cap a Ciutat Meridiana l'any 1984. En aquella època s'estaven fent el que anomenaven les noves presències. "Amb un grup de quatre ens van enviar a Ciutat Meridiana, on ja hi havia un salesià gran que havia fet de rector al barri".

Van començar la comunitat i el provincial els va dir que anessin pel barri i miressin què es podia fer pels nois. "Vivíem en un pis enmig del barri, allà vaig descobrir el que era viure no en una obra clàssica sinó enmig del barri, ser veí dels altres". Es van col·locar cadascú en una escola pública del barri, el Domènec a l'Institut. "Era per a mi el lloc de trobada amb els nois, feia de professor de religió, feia els dinars quan

tocava, estava a l'esplai, després al centre juvenil, o a la JOBAC". Va quedar-se allà durant set anys.

Després l'envien cap a la comunitat de teòlegs a Martí Codolar, l'any 1991, i comença així la seva etapa al Carmel. Tot i formar part de la comunitat de teòlegs, en Domènec va demanar fer-se present al Centre Juvenil. Un centre que havia tingut molta vida al post franquisme i havia creat bastants líders veïnals. Després va decaure i en aquell moment es reprenia. Al cap de cinc anys de ser-hi, telefonen al Domènec des de Roma. "Has de venir demà mateix a veure el Rector Major de la congregació", li van dir. Hi va anar sense poder dir res a ningú. "Em van fer provincial de Catalunya, què hi farem, vaig pensar". I ho va ser durant sis anys, el període del 1996 fins al 2002.

L'època de provincial

"Et toca posar-te al servei dels germans", afirma. Tot i les responsabilitats, una de les coses d'aquella època que en Domènec recorda amb més afecte és que almenys una vegada cada any parlava llargament amb cada salesià. "Això permetia fer-te càrrec de com estava cada persona, de què li convenia o no". El més difícil, però, eren els con-

flictes, “com a qualsevol família suposo”. Quan s’acaba el seu mandat va pensar que era meravellós. “És un servei i no cal desitjar tenir aquest càrrec. El fet que qualsevol germà pugui ser-ho et fa recordar que un no és indispensable per a res”.

Després el tornen a destinar de nou a Martí Codolar. Allà es queda vuit anys més, centrant-se al centre juvenil i fent classes a Martí Codolar i a la Facultat de Teologia. “Vam treballar molt per tirar endavant la plataforma d’educació social, perquè era centre de lleure, centre social i centre de celebració de la fe”.

I arriba el canvi a La Mina l’any 2010. “Descobreixes un altre món. Vius enmig del barri, com un veí més. Viure allà era estar més ficat en la vida del barri, a la plataforma d’entitats, per exemple, en ple moviment associatiu del barri”. En Domènec reconeix que a La Mina era difícil la convivència, “hi ha una marginació molt forta”. Els salesians al barri tenen una plataforma d’educació social, un projecte materno infantil i una parròquia. “Allà he viscut claríssim com el concepte de la resiliència existeix”. On ell treballava més era a la UEC, la Unitat d’Escolarització

Compartida. “A La Mina m’he adonat encara més de la pobresa profunda d’alguns nois. Nois que no s’han sentit ni estimats”, explica. “Recordo un noi amb 15 anys que em va dir una vegada, ‘a mi me gustaria tener otros padres’, em va explicar que no l’estimaven, no el cuidaven, havia estat malalt però no l’havien dut ni al metge. És molt més important que tornin a confiar en ells mateixos i sentin que se’ls estima”.

El gran contrast del Tibidabo

I després de sis anys a La Mina l’envien al Tibidabo. De l’acció social més directa a la calma pastoral d’un santuari. Un gran contrast, però en Domènec ho va entomar amb igual il·lusió que sempre. “Es tracta de saber que en els diferents llocs on vas també pots fer la missió salesiana”. Aquest entorn del Tibidabo, reconeix, potser li costa encara perquè no és l’entorn on ell està acostumat a moure’s, “però m’he implicat tant com sé”. Ara sent superior de la comunitat fa una mica “de pare, de germà gran, tal com diuen les constitucions, i mira perquè això vagi tirant endavant, sense trepitjar ningú i sense arribar i arrasar amb el que ja s’ha fet perquè s’han fet moltes i grans coses fins ara”.

I com s’implementa aquesta missió salesiana al Tibidabo? La comunitat dels deu salesians que hi viuen té molta feina. “Estem intentant implementar un nou plantejament”, explica Valls. “El primer que hem volgut fer és que es conegués que això no és només un santuari”. Hi va haver una escolania anys enrere i tenen actualment habitacions per a 70 places i molts espais polivalents. Alhora, remarca l’acollida com un tret indispensable en qualsevol tasca al santuari. “El Sagrat Cor, afirma Valls, “vol dir ‘l’amor de Déu’, no és altra cosa que Jesús que t’estima. I no només estima a l’Eucaristia”.

Hi ha gent de tot tipus, gent que vol posar una espelma, gent que admira la part artística de l’església, d’altres que puguen fins

dalt de tot, però també hi ha gent que quan arriba al Tibidabo "pateix un cert sacseig interior i necessita parlar amb algú o confessar-se". Al santuari, afirma Valls, "vivim molt que l'important no són els pecats sinó adonar-se que Déu estima tothom amb igualtat de condicions".

Acollida incondicional

Al Tibidabo Valls reconeix que ha hagut d'adaptar potser la seva manera d'evangelitzar. Acostumat al món del lleure i al món social, amb els grup que venen de nit a fer adoració al santíssim ha tornat a cantar cançons que potser no cantava des dels 15 anys. La idea central, matisa, "és que aquí

s'ha d'acollir tothom, l'Església ha de ser acollidora".

Al santuari també tenen molts nuvis. "Una cosa que ja hem canviat és que ja no deixem que agències que venen de Califòrnia o d'on sigui portin nuvis aquí per casar-se. Però una cosa que sí que fem és plantejar-nos molt sèriament què fem amb aquells nuvis que venen aquí per casar-se". La comunitat es planteja oferir pels qui vulguin un curset prematrimonial seriós, així com al mateix temps també volen fer que amb les parelles formals dels seus moviments salesians el Tibidabo sigui punt de referència.

"Un dels problemes de la nostra Església és el sentit de comunitat", explica Valls. "Aquí posem bancs, dones la pau al veí però ni el coneixes". A La Mina una de les coses que més recorda de l'església del costat, Sant Pere Armengol, on hi havia una comunitat senzilla i de gent gran, és que si una persona fallava dos dies ja es preguntava per ella per si de cas calia veure-la, visitar-la o preguntar com es trobava. "Hi havia un lligam. Aquí és molt difícil això perquè som un santuari però ho podem intentar".

Una missió salesiana compartida

Quan li preguntem per com viu ell la missió després d'anys de treballar i picar pedra com a salesià reconeix que se sent acompanyat: "Crec que la missió no la rebo jo sol, com a salesians la missió la rep la comunitat. Se'ns encomana la missió en un lloc i la tirem endavant. Per a mi la missió passa per tenir projectes clars, estar proper a la gent i que sàpiga que pot comptar amb tu, i més que mai comptar amb el laïcat. Hi ha laïcs excel·lents dins la nostra Església".

I finalitzem el nostre interrogatori demanant-li on queda Don Bosco en tants anys de feina i llocs diversos. "Per a mi és un punt de referència que ens ha donat un tresor". Valls ho resumeix en una frase del religiós italià. "No n'hi ha prou d'estimar als joves, ho han de notar. Jo estic convençut que l'educació és bàsicament una cosa del cor. I això veig que és un tresor que tenim heretat de Don Bosco i que no ens l'hem de quedar per a nosaltres".

Missa Dominical, un fenomen eclesial

“Sortir de missa amb la fe enfortida per donar testimoni enmig del món”. Aquest és l’horitzó dels qui treballen perquè les celebracions dominicals siguin viscudes. Ho explica en aquesta entrevista en vídeo el director de la revista *Missa Dominical*, **Xavier Aymerich**. Dimecres el Centre de Pastoral Litúrgica commemora els 50 anys d’edició d’uns fulls que busquen dignificar el centre de la vida cristiana.

De tarannà pràctic, la publicació consta de formació, orientacions i notes sobre els textos bíblics, propostes d’homilies i suggeriments de pregàries. Són plec deslligats, en format din A5, que inclouen material per quatre diumenges o festes i arriben a més de sis mil comunitats cristianes del nostre país. S’edita en català i en castellà. Aymerich, que és rector de la parròquia de Vilafranca del Penedès i delegat de pastoral

litúrgica del Bisbat de Sant Feliu, explica en aquest vídeo l’estructura de la publicació i com s’utilitza en les celebracions de cada diumenge.

“El repte de Missa Dominical és adequar els materials i propostes a la realitat d’avui”, diu Aymerich. El context social i eclesial d’avui és ben diferent del moment en què va néixer la revista, l’any 1968, com a resposta a la reforma litúrgica. Llavors busquen “la nova manera de celebrar l’eucaristia a partir del Concili Vaticà II”. El director de la revista subratlla que “la missa dominical és el centre de la vivència de la fe cristiana”. I per això convé cuidar la celebració: perquè “la gent pugui experimentar la presència de Déu en la pròpia vida” i sigui “tota la comunitat” qui hi participa.

Màrtirs amb “la lògica del gra de blat” a la Sagrada Família

“Si el gra de blat, quan cau a la terra, mor, dona molt de fruit”. Aquestes paraules de Jesús han estat un dels referents de la beatificació de setze màrtirs de l'època de la Guerra Civil que s'ha fet aquest dissabte al matí a la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona. El cardenal **Angelo Becciu**, nou Prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants de la Santa Seu, ho ha destacat durant la celebració: “en una societat fragmentada qui vol ser testimoni ha de prendre decisions en la lògica del gra de blat”. Això passa “pel sacrifici en bé de la col·lectivitat” i per “acceptat morir una mica en cada servei”.

Aquest ha estat el to reconciliador i testimonial de la enèsima beatificació de màrtirs de la Guerra Civil -que ja s'acosten als 2.000. Se'ls ha presentat com “un model a imitar” per la fidelitat a la fe i la seva capa-

citat de perdó. Becciu ha emmarcat l'assassinat dels **setze màrtirs** “en un clima de persecució” en el que “els nous beats de l'Església van sembrar el bé”. Un episodi històric en el que “l'odi a l'Església va prevaldre i va oprimir la llibertat humana i els principis de tolerància i democràcia”.

Setze màrtirs de Barcelona

Concretament els setze màrtirs són nou religiosos de la Congregació de Sant Pere ad Vincula, juntament amb tres laics que van matar per acollir-los a casa mentre fugien, tres religioses de la Congregació de Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor, i una religiosa de la Congregació de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors. Tot i que la majoria de religiosos de Sant Pere Ad Vincula eren originaris de Burgos, els religiosos màrtirs formaven part el 1936 de

les comunitats de Catalunya i la majoria van ser assassinats a Barcelona.

La Sagrada Família s'ha omplert de membres i col·laboradors de les congregacions i familiars dels màrtirs. És la segona vegada que la Basílica acull una beatificació després de la dels **109 màrtirs claretians** de l'any passat.

A més de nombrosos capellans i religiosos, han concelebrat el cardenal **Joan Josep Omella** i el cardenal **Ricardo Blázquez**, president de la Conferència Episcopal Espanyola, i els cardenals arquebisbes emèrits **Lluís Martínez Sistach** i **Carlos Amigo**. Entre la vintena de bisbes concelebrants hi havia la majoria de bisbes catalans i el nunci **Renzo Fratini**. Les autoritats civils presents han estat el director general d'Afers Religiosos, **Marcel·lí Joan**, representant el Govern de la Generalitat, i el diputat Joan Capdevila, a més dels membres del patronat de la Basílica encapçalats per **Esteve Camps**.

La cerimònia -celebrada principalment en castellà i en llatí- ha seguit el ritual habitual de les celebracions que culmina amb el descobriment de les imatges dels nous beats.

En aquest cas, s'ha desplegat una imatge conjunta pels membres de cada congregació religiosa. També ha presidit el presbiteri una arqueta amb algunes relíquies dels nous màrtirs, en un altar dominat pel color vermell de les estoles i casulles que evocuen la sang del martiri.

Amb el papa

En els parlaments finals, el cardenal Omella ha insistit en la necessitat que els màrtirs "ens ajudin a mirar endavant". Alhora, a través del cardenal Becciu com a representat del papa, Omella ha remarcat el suport al papa Francesc, més necessari "avui que

creixen els núvols de tempesta de crítica contra la seva persona i no només a l'Església". L'acte, abans del cant de Virolai, s'ha tancat amb un agraïment dels tres superiors generals de les congregacions dels nous beats: **Manuel Fernández** de Sant Pere ad Vincula, **Inmaculada Ríos** de les Franciscanes dels Sagrats Cors, i **Carme Brunso** de les Caputxines de la Mare del Diví Pastor, que ha transmès amb especial entusiasme el compromís perquè la llavors del màrtirs pugui fructificar.

JORDI LLISTERRI -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Fernando Ruiz: “Els mercedaris som un orde de frontera”

Vuit segles d'història amb connotacions socials, eclesiàstiques i teològiques. Els mercedaris s'ha reunit aquests dies a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, a Barcelona, per revisar el passat i actualitzar el present i projectar el futur amb motiu dels **800 anys** de la seva fundació. Una història que, curiosament, ha fet arribar les quatre barres de la Corona d'Aragó a molts racons del món i que parla també de l'expressió “mercès”, que fem servir per donar gràcies.

“Necessitem fer una interpretació profunda i oberta del que va ser la redempció dels captius clàssica”, apunta el mercedari barceloní **Fernando Ruiz**. El superior del monestir de Santa Maria del Olivar a Estercuel, a Terol, ha participat al **Simposi històric 800 anys d'empremta mercedària**, celebrat

dijous i divendres. En aquesta entrevista a Catalunya Religió explica algunes de les conclusions del treball realitzat.

“No som un orde per pregar només ni tampoc som un servei social per redimir sense cap arrel religiosa; som una experiència de l'Església que porta la redempció de Jesucrist a aquells que han caigut en aquesta situació social”, assenyala Ruiz entre les principals idees del simposi. La reflexió els ha portat a revisar 800 anys d'història “per preparar el futur i renovar el nostre compromís amb l'Església i la societat” explica.

Per la civilització de l'amor

“Hi ha coses molt pitjors que les confrontacions medievals amb els musulmans”. Fernando Ruiz parla de les drogues, de cer-

cles d'exclusió social, de delinqüència i de l'opressió. I de com la tasca d'actualització dels mercedaris té com a finalitat "tornar a la llibertat i construir la civilització de l'amor", tal com deia **Joan Pau II**.

"Reconeixem que som un orde de frontera" diu Ruiz sobre els mercedaris en comparació amb la presència d'altres ordes o congregacions. Però està convençut que "l'Església necessita d'aquest petit percentatge que s'ocupa del qui ha caigut". Per això, conclou: "Continuarem sent petits però volem ser significatius".

Les quatre barres i les "mercès"

El dia de la fundació de l'orde de la Mercè, el 10 d'agost de 1218, els mercedaris van rebre el seu escut. Un símbol que ha portat les **quatre barres** de la corona catalano-aragonesa arreu del món. El rei **Jaume I** va donar-los les quatre barres inferiors i, la creu superior, que és l'escut de la catedral de Barcelona, els la va donar **Berenguer de Palou** en aquell moment bisbe de Barcelona.

Ruiz també explica l'origen de l'**expressió d'agraïment "mercès"**, lligada a la història de l'orde dels mercedaris. "Aquesta paraula té una significació original d'una gràcia que dona algú que no està obligat i pot ajudar a un altre", apunta. Els documents de Jaume I, la crònica de **Ramon Muntaner**, parla de

"clamar mercè al Senyor". Un significat que es va aplicar a la redempció dels captius: la misericòrdia lligada a un sistema de vida compromès.

Capellans catalans demanen la implicació de l'Església espanyola per trobar "solucions justes"

Un grup d'uns 300 capellans i diaques catalans ha fet pública aquesta carta oberta adreçada als capellans i bisbes de tot Espanya sobre el moment polític que viu Catalunya. La carta explica que "les relacions mútues" entre comunitats no respon als "sentiments propis de germans en la fe" i demana "d'extremar-nos al màxim en les nostres actuacions, des de totes les parts implicades, per mantenir la serenor i fer viable una solució justa i acceptable per a tots". Expliquen que el conflicte polític també afecta a les comunitats cristianes però que aquestes "estan cridades a viure'l segons l'esperit evangèlic".

La carta també insiteix en la "gravetat especial" de la situació dels líders polítics i socials catalans a la presó. I demana que s'arribi a una "decisió sobre el fons del con-

flicte" que sigui "justa" que "respectin els drets de Catalunya". "Hem d'orientar les nostres comunitats cristianes, subratllant sempre l'esperit de diàleg i de col·laboració", concluen els signants del document.

Bona part dels promotors del document coincideixen amb els signants de la carta **publicada el setembre de 2017** sobre el referèndum i una posterior sobre el respecte i la concòrdia.

Pel diàleg, el respecte i la justícia

Carta oberta de preveres i diaques catalans als seus germans en el ministeri i als bisbes d'Espanya

Estimats germans en Crist, us desitgem la Pau i la Gràcia del Senyor.

Un grup nombrós de preveres i diaques catalans ens adrecem a tots vosaltres amb motiu del procés que estem vivint a Catalunya. A tots ens fa mal constatar que les relacions mútues que s'estan donant entre cristians i entre comunitats «d'aquí i d'allà», i els sentiments recíprocs que expressem, no són en molts moments el que haurien de ser sentiments propis de germans en la fe.

És una situació que ens fa mal com a ciutadans i encara més com a cristians. Però sobretot ens fa mal com a responsables de comunitats cristianes, perquè tenim molt present que, segons el testimoni de Pau, «Déu (...) ens ha confiat a nosaltres aquest servei de la reconciliació» (2Co 5,18-19): ens convida a una reconciliació amb Déu, que no és possible sense haver-nos reconciliat prèviament amb els germans (cf. Mt 6,14-15). La consciència d'aquesta responsabilitat ens empeny a escriure-us, tot intentant deixar-nos guiar per l'Esperit de Jesús.

Les qüestions d'identitat tenen una extraordinària força emotiva. De fet, són a l'arrel de molts conflictes i conteses greus en els darrers segles. Si es va arribar a la guerra

vol dir que no es va fer tot el possible per aconseguir la pau. Vol dir que hem d'extremar-nos al màxim en les nostres actuacions, des de totes les parts implicades, per mantenir la serenitat i fer viable una solució justa i acceptable per a tots.

Les nostres comunitats cristianes viuen el conflicte com el viu tota la societat espanyola i catalana. Però com a seguidors del Senyor Jesús, les nostres comunitats estan cridades a viure'l segons l'esperit evangèlic. Orientar aquestes actituds és una missió delicada i greu de nosaltres, els pastors. Podem acompanyar les nostres comunitats pel bon camí, però podem fer-ho també per camins equivocats, contribuint fins i tot a actituds no evangèliques. Ho diem amb tota sinceritat. Ens hem qüestionat moltes vegades quina ha de ser la nostra posició. I us demanem a vosaltres, germans preveres, diaques i bisbes, que ens acompanyeu en aquesta recerca.

Pot semblar fora de lloc fer esment a la nostra història en la guerra civil del 1936, però creiem que no. En aquell moment, la major part de l'Església espanyola es va inclinar

per una opció determinada. Passada la terrible guerra i els anys de postguerra, l'Església ha hagut de reconèixer que aquella decisió va ser un error històric. Reconèixer això davant els enormes patiments que la guerra va ocasionar no pot quedar en un simple sentiment; exigeix aprendre de la història i mesurar les nostres actuacions en un clima de recerca fidel de l'esperit evangèlic d'amor i de respecte mutu.

Sembla clar que una de les primeres actituds necessàries és la convicció que l'únic camí positiu és el diàleg. Així ho han expressat diverses personalitats tant de l'àmbit civil i polític com de l'eclesiàstic. Recordem la presa de posició de Mons. Ricardo Blázquez, president de la CEE: «En aquests moments greus la veritable solució del conflicte passa pel recurs al diàleg des de la veritat i a la recerca del bé comú de tots, com assenyala la doctrina social de l'Església» (declaracions 23-11-2017). No hi ha reconciliació sense diàleg. No és acceptable pretendre resoldre un problema social tan complex des de la imposició de la força policial o del Dret Penal. I pot ser molt destructiu deixar-se portar per

espontaneïtats emotives que poden destruir un esforç social que ha de ser matisat i respectuós.

El diàleg suposa i exigeix actituds serenes, no agressives, disposades a escoltar l'altra part i a valorar les seves posicions. En el cas de les nostres comunitats cristianes, un dels elements primers ha de ser la convicció que les comunitats diferents de les nostres fan també, com nosaltres, un esforç d'objectivitat, fins i tot de simpatia, i estan disposades a escoltar i a valorar la nostra actitud, com nosaltres estem disposats a valorar la seva.

Està a punt d'iniciar-se un judici penal contra molts líders polítics i socials catalans. Aquesta situació té una gravetat especial. Ja no n'hi ha prou amb parlar d'un esforç d'objectivitat i justícia per les dues parts.

Hi ha persones empresonades i processades per perseguir el que molts de nosaltres considerem just i d'acord al Dret, i que altres persones judiquen i condemnen. En aquesta situació, és encara més urgent demanar-nos a tots un sobreesforç d'equitat, justícia i humanitat.

Al final, fins i tot després de diàleg i reflexió conjunta fraterna, s'hauran de prendre decisions. Les formes són molt importants per a nodrir la fraternitat i la pau, però en tot cas s'haurà de prendre una decisió sobre el fons del conflicte. El nostre esperit cristià, formulat des dels principis de la doctrina social de l'Església, ens porta a cercar i acceptar les solucions justes, que respectin els drets de Catalunya així com han de ser respectats els de tots els pobles, tal com són descrits, en el seu contingut i els seus límits, per l'esmentada doctrina.

És en aquest sentit que nosaltres sentim que hem d'orientar les nostres comunitats cristianes, subratllant sempre l'esperit de diàleg i de col·laboració.

Atenguem, doncs, més al que ens uneix que al que ens separa, i no anteposem mai ideologies ni lleis humanes al respecte recíproc i a la veritable justícia. No fem res per rivalitat ni per arrogància i no mirem cadascú per nosaltres, sinó procurem sobretot pels altres (cf. Fl 2,3-4), tot demanant plegats en la pregària que l'amor de Crist i l'amor recíproc en Crist ens faci a tots promotors i testimonis d'autèntica fraternitat cristiana entre tots.

Barcelona, 15 de novembre 2018

Mor Lluís Duch, un dels grans intel·lectuals que ha donat Montserrat

Aquest dissabte al vespre l'abadia de Montserrat ha anunciat la mort del monjo **Lluís Duch** als 82 anys. És un dels grans intel·lectuals que ha donat la comunitat benedictina de Montserrat. Doctor en teologia i expert en antropologia i comunicació, va ser reconegut per la comunitat acadèmica especialment en l'àmbit de l'antropologia i la comunicació.

La missa exequial de Lluís Duch ha tingut lloc dimarts dia 13 a la Basílica de Santa Maria de Montserrat, i ha estat presidida per l'abat de Montserrat, **Josep M. Soler**.

Nascut a Barcelona el 1936 Lluís Duch, va entrar al Monestir de Montserrat l'any 1961, on va fer la professió simple l'any 1963 i la solemne el 1967. El 1969 va ser ordenat sacerdot. Doctor en teologia per la Universitat de Tübingen, on va estudiar el pensament de Mircea Eliade, va ser professor de la

nombrosos centres acadèmics: Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona, de la Facultat de Teologia de Catalunya, de la Biblioteca Mística i Filosòfica Alois M. Hass (U. Pompeu Fabra), de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB), de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona, de l'Institut d'Humanitats de Barcelona, de l'Escola Teològica i Filosòfica de l'Abadia de Montserrat, de l'Institut de Antropologia de la Universidad Nacional Autònoma de México i de l'Institut del Teatre.

En el seu treball acadèmic va estudiar els diferents llenguatges dels universos simbòlics i mítics i la seva concreció en la vida quotidiana. Alhora, va teoritzar sobre les formes de trencament de la transmissió de la fe, amb una aposta pel testimoni personal per sobre de les estructures institucionals.

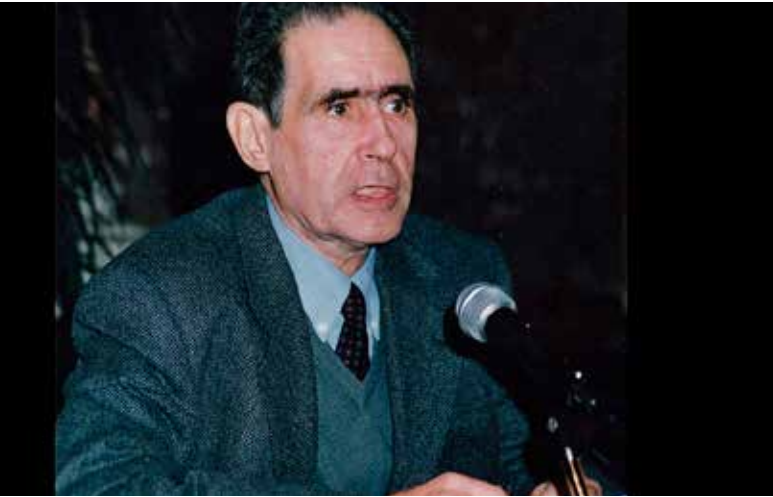
Es va interessar des de fa més de trenta anys per la interpretació de les narracions mítiques, atenent sobretot al seu impacte en els universos religiosos i polítics.

Autor d'una obra extensa (més de quaranta llibres i opuscles i centenars d'articles científics), és un referent internacional en els estudis d'antropologia de la religió. El 2011 va rebre la Creu de Sant Jordi. Amb motiu del 75è aniversari li van dedicar el volum **Emparaular el món. El pensament antropològic** de Lluís Duch, editat per Joan-Car-

les Mèlich a Fragmenta. El seu pensament també va ser objecte d'una tesi doctoral del capellà de Girona **Elies Ferrer**. Dues de les grans obres de referència recents que va publicar han estat *Religió i comunicació* (2010) i *Religión y política* (2014). *Antropologia de la religió* (1997) i *Un extraño en nuestra casa* (2006), són altres obres destacades. En els darrers anys va publicar una *Antropologia de la vida quotidiana* (en sis volums), que té com a referència més important la situació de les transmissions efectuades per les estructures d'acollida.

Entre 2011 i 2018 va ser membre del Consell Assessor per a la Diversitat Religiosa de la Generalitat de Catalunya.

Va una tenir relació molt estreta amb altres pensadors com **Raimon Pannikar**. També ser traductor de textos d'altres referents intel·lectuals com Luter, Müntzer, Silesius, Schleiermacher, Bonhoeffer i Schönberg.

Mor Joan Busquets, exdegà de la Facultat de Teologia de Catalunya

Ha mort un dels capellans de Girona amb més implicació en les institucions interdiocesanes de Catalunya. **Joan Busquets** ha mort aquest dimarts a la residència sacerdotal "Bisbe Sivilla" de Girona als 84 anys. El funeral ha tingut lloc aquest dimecres 14 de novembre a l'església parroquial de santa Susanna del Mercadal de Girona.

A més de diverses responsabilitats al seu bisbat, Busquets va ser degà de la Facultat de Teologia de Catalunya del 1994 al 2000. Abans, el 1988 al 1999, també va ser rector del Seminari Major Interdiocesà amb seu a Barcelona, on es formen els capellans de la majoria dels bisbats catalans.

Home conciliar

Durant aquests anys, va coincidir amb celebració del Concili Provincial Tarraconense en el que es va implicar a fons. Busquets hi va tenir una participació destacada

com a ponent del tema sobre "la comunió eclesial i la coordinació de les nostres Esglésies". Allà va defensar especialment el treball conjunt dels bisbats catalans i que hi hagués una veritable unitat pastoral a Catalunya. Com a ponent, va haver d'intervenir en les propostes sobre la configuració jurídica de la unitat pastoral dels bisbats catalans, un dels temes més polèmics del Concili Provincial i que ja llavors va tenir una forta derivada política. Busquets ha estat un dels capellans catalans que ha treballat més intensament en les iniciatives conjuntes de la Tarraconense i que va portar a pràctica una visió conjunta de l'activitat de Església a Catalunya, que definia com "una qüestió d'eficàcia pastoral".

Joan Busquets i Dalmau va néixer a Girona el 18 de febrer de 1934. Ordenat capellà diocesà de Girona el 1957, es va llicenciar en Història de l'Església a la Pontifícia Univer-

sitat Gregoriana i en Teologia a la Universitat del Laterà. El 1966 es va llicenciar en història a la Complutense de Madrid i anys més tard va obtenir doctorat en història a la Universitat Autònoma de Barcelona, amb una tesi sobre Catalunya i l'Església al s. XVII. Va publicar diversos estudis històrics, especialment sobre l'Església a Girona, i també es va interessar pel món ecumènic. En aquest àmbit destaca com a llibre de re-

ferència *Martí Luter. Valoració actual sobre la reforma*, publicat el 1986 i traduït al castellà, amb una visió oberta del protestantisme des del món catòlic.

A Girona, va implicar-se en l'Acció Catòlica juvenil, va ser rector del Seminari i del 1977 al 1982, vicari general de Pastoral amb el bisbe **Jaume Camprodon**. En diverses etapes també va ser membre del Col·legi de

Consultors, delegat de Catequesi i Pastoral Familiar, director del Servei diocesà de Formació Permanent del Laïcat i director del Full parroquial. Alhora, a més de la docència a la Facultat de Teologia de Catalunya, va ser professor d'Història de l'Església de l'Institut de Teologia i de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona.

JORDI LLISTERRI -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Estrena d'un documental sobre els 400 anys dels caputxins a Catalunya

Els Caputxins es van establir a Arenys de Mar ara fa 400 anys. Durant aquests quatre segles s'han convertit en un element imprescindible de la vila. Jordi Roigé, director d'Animaset, ha dirigit *Caputxins, 400 anys a Arenys*, un documental que s'endinsa a l'interior de la comunitat i mostra la seva vida espiritual, laboral, social i ciutadana. El documental es projectarà (30 minuts) a la Llibreria Claret, Roger de Llúria 5, de Barcelona, dilluns que ve, 19 de novembre, a les 19 hores, i serà presentat pel provincial del Caputxins a Catalunya, Eduard Rey, i el director Jordi Roigé.

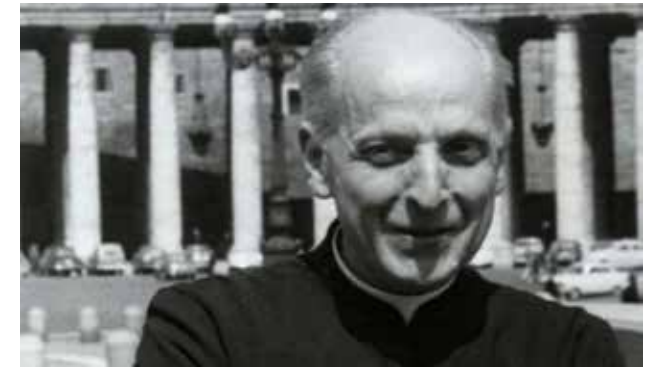
CAPUTXINS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Claret publica en català el document final del Sínode dels Bisbes dels joves

L'Editorial Claret acaba de publicar el Document final de la XV Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes sobre el tema Els joves, la fe i el discerniment vocacional. El text, traduït al català per Josep Ruaix, és fruit del discerniment realitzat durant aquestes dies i recull els nuclis temàtics generadors sobre els quals els Pares sinodals s'han concentrat amb particular intensitat i passió. Vol orientar el treball i la presència dels joves en les comunitats eclesials i deixa en mans de cada continent, país i esglésies locals la seva concreció.

EDITORIAL CLARET | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Comença oficialment el procés de beatificació de Pedro Arrupe

El pare general dels jesuïtes, Arturo Sosa, ha confirmat a la Companyia de Jesús l'inici del procés de beatificació de Pedro Arrupe, jesuïta bilbaí que va ser Superior General de la Companyia de Jesús entre 1965 i 1983. En una carta explica que "un cop rebuts el nihil obstat de la Santa Seu, el consentiment dels bisbes més propers a Roma dins de la Conferència Episcopal Italiana i constatada l'absència d'obstacles de part del poble de Déu, el 5 de febrer de 2019, en el 28è aniversari de la seva mort, tindrà lloc a la basílica de Sant Joan del Laterà la sessió d'obertura de la seva causa de beatificació".

JESUÏTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

El documental "Hereus d'un cardenal proscrit", premiat al MemorImage

El documental *Hereus d'un cardenal proscrit*, dirigit per la periodista Lúcia Oliva, ha guanyat el Premi MemoriReus dins del festival MemorImage. El documental tracta sobre la resistència de l'Església tarragonina contra el franquisme i parteix de l'exili que va partir el Cardenal Vidal i Barraquer. El documental explica com en acabar la Guerra Civil, el general Franco va impedir que el cardenal-arquebisbe de Tarragona tornés de l'exili. Aquesta absència va planar sobre la diòcesi durant tot el franquisme i va fer obrir els ulls a alguns preveres i laics, sobre la repressió del règim.

REDACCIÓ | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Testimonis solidaris del 17A

El relat d'aquests professionals, que van actuar a les Rambles o posteriorment en els centres de salut i hospitalaris "ens explica no només la seva actuació professional sinó també com es van sentir, les emocions viscudes en els primers moments i dies després. Tots ells ens han fet el regal de compartir experiències personals impactants, uns fets i unes actuacions que ens honoren com a professió i els honora com a persones", assegura Amelia Guilera, directora d'Edicions Sant Joan de Déu - Campus Docent. Els testimonis estan recollits al llibre 'Els Infermeres a l'atemptat de l'17A: Històries de solidaritat i professionalitat'.

SANT JOAN DE DÉU | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

"Si no hi ha una certa tensió humana en l'acte educatiu, sabem que no funciona"

Mar Esteve, professora de la FPCEE Blanquerna-URL, ha coordinat l'equip de professionals que ha elaborat el llibre *El compromís ètic del mestre*, editat per Claret. "No és un llibre de recerca ni un assaig, vol ser un material per treballar a la universitat en la formació dels nous mestres", explica. Hi han participat professors de les diferents àrees d'Educació Infantil i Primària de Blanquerna, però també psicòlegs i altres professionals que aporten el seu coneixement i experiències en el complex art d'educar. "L'escola és el primer espai d'experiència social que té l'infant i el més important", diu Esteve.

BLANQUERNA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Organitzaran actes per recollir diners per arreglar el campanar de Riudoms

Dg, 11/11/2018 | Diari de Tarragona

Sínode sobre l'Amazònia; els indígenes, tema principal de la discussió

Dl, 12/11/2018 | Vatican Insider

El Ministeri considera "prioritari" recuperar cinc figures de l'arqueta de Banyoles

Dc, 14/11/2018 | El País

L'Església reconeix el "silenci còmplice" amb la pederàstia

Dc, 14/11/2018 | La Vanguardia

Teresa Forcades: "La Bíblia diu que hem d'alliberar els presos"

Dc, 14/11/2018 | Vilaweb

Montserrat protagonitza un vídeo de Turisme premiat com a millor del món

Dj, 15/11/2018 | Regió 7

Les colònies s'integraran en el sistema educatiu català

Dv, 16/11/2018 | El Punt Avui

Educación Secundaria Obligatoria	Curso escolar 2015-2016	Cursos 1º y 3º
	2016-2017	2º y 4º
	Evaluación final de etapa: 4º ESO	Curso 2016 - 2017 No tendrá efectos académicos hasta el siguiente curso
Bachillerato	Curso escolar 2015-2016	Cursos 1º
	2016-2017	2º

Els bisbes es reuniran amb Celaá el 3 de desembre per la LOMCE i veuen "innegociable" l'avaluabilitat de Religió

Dv, 16/11/2018 | La Vanguardia

Dilluns 19 de novembre

- **Acompanyar al dol de la mort a càrrec de Valentín Rodil.** 9 h. Parròquia de Sant Joan Baptista. Reus.
- **Caputxins, 400 anys a Arenys de Mar.** 19 h. Llibreria Claret. Barcelona.
- **Roger Palà comenta l'actualitat del mes.** 19 h. Auditori de la Fundació Joan Maragall. Barcelona.

Dimarts 20 de novembre

- **Les llengües i l'esperit del món.** L'Any Panikkar a Linguapax amb Halil Bárcena, Raquel Bouso, Genner Llanes i Xavier Melloni. 15 a 19:15 h. Organitza Linguapax International. CCCB.
- **El diàleg com a relació interpersonal** a càrrec de Ferran Armengol, J.M. Dios i Tomàs Gil. 19 h. Organitza Institut Emmanuel Mounier. Llibreria Claret. Barcelona.
- **Proposta ecològica de la Laudato Si.** 19:30 h. Organitza Cristianisme i Justícia. Casal Loiola. Barcelona.

- **La sacramentalitat de la Pasqua** per Joan Torra. 20 h. Locals parroquials de Santa Maria d'Igualada.

Dimecres 21 de novembre

- **VII reunió d'Arqueologia cristiana Hispànica.** 21 a 24 h. Universitat Rovira i Virgili. Tarragona.
- **Taller amb 'La gota d'aigua', segons Raimon Panikkar.** 18 h. Biblioteca de Sant Gregori.
- **El cultiu de la qualitat humana** a càrrec de Teresa Guardans i Salvador Juncà. 19 h. CETR. Barcelona.
- **Dansa contemplativa al monestir.** 20 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Barcelona.
- **Llegir i pensar amb Raimon Panikkar,** amb Ignasi Moreta. 20 h. Comunitat dels Carmelites. Badalona.

Dijous 22 de novembre

- **Raimon Panikkar, viure l'aventura intercultural.** Fins del 16 de desembre. Biblioteca Joan Triadú. Vic.

- **La intimitat contemplativa,** per Núria Toscano. 19 h. Casa d'Espiritualitat Sant Felip Neri. Barcelona.
- **La interpretació del coneixement,** per José Manuel Bobadilla. 19 h. CETR. Barcelona.
- **El Job des de l'art.** 19:30 h. C. Parroquial Sant Josep. Mataró.
- **Dues visions de com celebrem el Nadal** amb Amadeu Carbó i Fra Valentí Serra de Manresa. 19:30 h. Sala de Pompeia - Grups. Barcelona.

Divendres 23 de novembre

- **Dos violoncel·ls, dues generacions.** 16 h. Institut Art i Espiritualitat Sean Scully. Marganell.
- **Taller amb 'La gota d'aigua', segons Raimon Panikkar.** 18 h. Biblioteca de Caldes de Montbui.
- **Pregària interreligiosa.** 20 h. L'Orfeó. Vic.

Dissabte 24 de novembre

- **Política i esperança.** 9:30 a 14 h. Amb J.M. Castillo i F. Torralba. Organitza Grup Sant Jordi. Hotel Alimara. Barcelona.
- **Taller amb 'La gota d'aigua', segons Raimon Panikkar.** 11 h. Biblioteca del Vendrell.
- **El fil vermell de Catalunya i el Vaticà,** per Jaume Aymar. 11 h. Sala d'actes de Cristianisme i Justícia. Barcelona.
- **El sentit de la vida en Homer** a càrrec d'Antoni Bosch. 12 h. ISCREB. Barcelona.
- **Festa de la "Trobadura de la Rosa".** 12:45 a 16:45. Església de Pallerols de Rialb.
- **Christian Schmitt.** 20:30 h. Basílica de Poblet. Poblet.

Diumenge 25 de novembre

- **Tècnica d'alliberament emocional,** amb Teresa Forcades. 0:00 h. Monestir de Sant Benet de Montserrat.
- **Salut i alimentació a l'edat mitjana.** 11 a 13 h. Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Barcelona.

 Càritas Barcelona
@caritasbcn

Tothom hauria de tenir dret a morir dignament i ser recordat. Per això, avui, hem recordat les persones sense llar que han mort aquest any. Que no caiguin en l'oblit. [#NingúSenseLlar](#)

7:45 p. m. · 14 nov. 18 des de Plaça de Sant Jaume ·

 Comunicació Claret
@ComunicaClaret

Els claretians Màxim Muñoz, president de la Unió de Religiosos de Catalunya, i Ricard Costa-Jussà, provincial dels Claretians de Catalunya, participen aquesta setmana a l'Assemblea General de la CONFER a Madrid. Lema en clau d'[#esperança](#)

9:17 p. m. · 15 nov. 18

 OH Aragón-San Rafael
@OHSanJuanDeDios

A lo largo de los próximos días iremos presentando a testimonios de enfermeros y enfermeras que atendieron, con gran valentía y saber hacer, a las víctimas de los atentados terroristas de Barcelona y Cambrils del año pasado. ohsjd.es/enfermeras-

10:01 a. m. · 16 nov. 18

 Papa Francesc
@PapaFrancesc

.@Pontifex: "Jesús no es conforma amb un «percentatge d'amor»: no podem estimar-lo al vint, al cinquanta o al seixanta per cent. Tot o res"

5:40 p. m. · 14 nov. 18

 Maristes en xarxa
@maristesenxarxa

👉 Avui l'Equip de Pasqua es reuneix per començar a somiar i preparar la [@pasquavellanes 2019!](#) Amb noves idees i les energies renovades per organitzar el moment més intens de la Pastoral Juvenil Marista! 😊

11:46 a. m. · 11 nov. 18

 La Salle Catalunya
@LaSalleCat

En marxa l'Àgora La Salle 2018 a [@LaSalleTgn](#) ! [#SomLaSalle](#) [#300LaSalle](#)

10:08 a. m. · 10 nov. 18

 Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

TROBADA DELS Grups CREC a FEDAC ST Narcís amb el lema: "OBRE ELS ULLS" [#avuixdema](#) [#xerpa](#) [#TUTopia](#) [#passióxeducar](#)

12:51 p. m. · 11 nov. 18

 PES Martí-Codolar - Salesians Sant...
@PESMartico

Visitant la [#cooperativa](#) [#tecomatebcn](#) amb els nois i noies de la [#UEC](#). Ens ensenyen els diferents tipus de formes jurídiques i com un negoci també pot ser [#social](#)

12:29 p. m. · 13 nov. 18

Resum en paper de la setmana. Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat
Catalunya Religió és una iniciativa de l'Associació Cercle d'Estudis Conciliars

Director: Jordi Llisterra i Boix.

Junta directiva: Eduard Ibañez, Carles Armengol, Manel Manonelles.

Redacció: Joan B. Galí, Laura Mor Iriarte i Glòria Barrete Vélez.

Consell de Redacció: Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Alba Sabaté.

Adreça: Carrer dels Lledó 11, 08002 de Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

